PARLAMENT DE CATALUNYA

Ref.: 401JTN18061500015

## A LA MESA DEL PARLAMENT

Jordi Turull i Negre, portaveu del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, Marta Rovira i Vergés, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Maurici Lucena i Betriu, portaveu del Grup Parlamentari Socialista, Josep Enric Millo i Rocher, portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 147 del Reglament del Parlament, presenten la declaració institucional següent:

**Declaració de la Junta de Portaveus del Parlament de Catalunya de suport a la creació del Museu Europeu del Bosc**

El 1994 l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar el 17 de juny Dia Mundial de la Lluita contra la Desertificació i la Sequera. Aquest dia marca l'aniversari de l'adopció de la Convenció de les Nacions Unides de lluita contra la Desertificació.

La desertificació afecta més de cent deu països i cada any es perden 6 milions d'hectàrees de terra productiva. A Espanya, per exemple, el 40% del sòl està amenaçat pels processos de desertificació. Entre els principals factors que desencadenen aquesta situació es troben l'explotació insostenible dels recursos hídrics, la contaminació, la salinització i l'esgotament dels aqüífers, la pèrdua de la coberta vegetal a causa de repetits incendis forestals i la concentració de l'activitat econòmica a les zones costaneres.

Per això, la protecció dels sòls ha d'ésser una de les prioritats del Parlament de Catalunya, amb l'objectiu d'assolir la gestió sostenible dels boscos, de les terres agrícoles i dels recursos hídrics i l'ordenació del territori. S'han de protegir els sòls contra la desertificació i s'ha de vetllar perquè es duguin a terme actuacions en matèria silvícola, agrícola, urbanística i hidrològica, per a assolir un model de desenvolupament sostenible que pugui prevenir la degradació de les terres.

La gestió sostenible del medi natural i agrari, més enllà dels ajuts puntuals que l'Administració pot concedir en els casos més desfavorits i d'interès general, s'ha de basar en la viabilitat econòmica de les cadenes de valor en el mercat. Així ho promou l'Estratègia de bioeconomia de la Comissió Europea («La innovació al servei del creixement sostenible: una bioeconomia per a Europa»). A Europa els sectors bioeconòmics representen aproximadament el 9% de la mà d'obra. Per a continuar essent competitius i mantenir aquests llocs de treball, els sectors bioeconòmics europeus necessiten innovar i diversificar-se encara més. Aquesta estratègia pretén obtenir un creixement significatiu gràcies a la producció primària sostenible, la transformació d'aliments i la biotecnologia industrial i les biorefineries, que conduiran a noves bioindústries, transformaran les existents, que seran més eficients en la conservació del medi, i obriran nous mercats per als bioproductes. Cal desenvolupar nous llocs de treball altament qualificats i opcions de formació per a satisfer la demanda del mercat laboral en aquests sectors, i també en l'agricultura, la silvicultura, la pesca i l'aqüicultura.

La bioeconomia comprèn la producció de recursos biològics renovables i llur transformació en aliments, pinsos, productes biològics i bioenergia mitjançant tecnologies innovadores i eficients procedents de la biotecnologia industrial. Avui dia ja ofereix grans oportunitats i solucions a un gran nombre de reptes socials, ambientals i econòmics, incloses les activitats de mitigació del canvi climàtic, l'energia, la seguretat alimentària i l'eficiència dels recursos. L'objectiu últim de la bioeconomia és ajudar a mantenir una Europa competitiva, innovadora i pròspera, oferir un creixement econòmic sostenible i intel·ligent i un creixement dels llocs de treball, i satisfer les necessitats d'una població creixent, alhora que es protegeixen els recursos i el medi.

El 20 de setembre de 2013 la Comissió Europea va publicar una nova Estratègia forestal en resposta als nous desafiaments que afronten els boscos i el sector forestal. Aquesta estratègia subratlla la importància dels recursos forestals de la Unió Europea, ja que la superfície coberta per boscos a Europa ha augmentat a una taxa d'aproximadament el 0,4% per any del 1990 ençà, com a resultat dels programes de repoblació forestal, la successió natural de la vegetació i l'abandonament de l'agricultura. Els boscos cobreixen gran part de les zones rurals i són vitals per a la població rural, ja que li aporten benestar econòmic i ocupació. Proporcionen als ciutadans europeus una gran quantitat de serveis i beneficis, que sovint es coneixen com a *serveis dels ecosistemes forestals* i inclouen productes fusters i no fusters, i també serveis com la recreació i la conservació d'aigües i sòls, la protecció enfront dels perills naturals i la

biodiversitat. Molts d'aquests beneficis són difícils de quantificar, per la qual cosa la importància socioeconòmica dels boscos és sovint subestimada.

La gestió forestal sostenible és la gestió i explotació dels boscos i terrenys forestals d'una manera i a un ritme que els permeti mantenir la biodiversitat, la productivitat, la capacitat de regeneració, la vitalitat i llur potencial de complir, ara i en el futur, les funcions ecològiques, econòmiques i socials, en els àmbits local, nacional i mundial, i sense causar danys a uns altres ecosistemes. El sector forestal té tots els atributs per a assumir un paper important en la bioeconomia, juntament amb la implantació d'una indústria innovadora adreçada al desenvolupament d'un biocombustible més eficient i ecològic. El caràcter natural, renovable i reciclable de la fusta fa que el seu ús sigui sostenible i favorable al medi ambient, fet positiu per a la societat i per a l'economia baixa en carboni.

En aquest cas, la bioenergia, quan s'orienta a la prevenció d'incendis, se situa al punt més elevat de l'escala. En resum, el futur de la demanda de productes i serveis forestals ofereix oportunitats de creixement al sector, alhora que té efectes multiplicadors per a les empreses relacionades amb la matèria primera i ofereix ocupacions verdes en zones rurals. De totes maneres, s'ha de tenir en consideració l'obtenció sostenible del recurs per a minimitzar les importacions i la petjada de carboni.

El Parlament de Catalunya, sensible a aquestes necessitats, ja va aprovar amb un ampli consens en el debat monogràfic sobre política agrària, celebrat al juliol del 2014, un seguit de resolucions en aquesta línia, entre les quals cal destacar la resolució sobre la «promoció de la generació de conreus en mosaic, adequats per a millorar l'eficiència de la prevenció d'incendis i l'augment de la biodiversitat», que va derivar en l'aprovació del Projecte de llei de protecció del sòl agrari, que ha de permetre recuperar l'ús agrari d'antigues terres de conreu amb un triple avantatge: produir aliments de proximitat per a ajudar a la garantia alimentària del país, donar feina i ocupació a les zones rurals i, molt especialment, ajudar a trencar la gran continuïtat de les masses forestals, que ocupen ja més del 60% de la superfície de Catalunya, creant un mosaic agroforestal que redueixi el risc d'incendis i la consegüent desertificació de les zones cremades.

Així mateix, cal fomentar polítiques encarades a una millor gestió dels boscos i espais forestals per a evitar l'increment del perill d'incendis i l'erosió i desertificació que comporten.

El Parlament de Catalunya, també en el darrer debat sobre política agrària, va aprovar diverses resolucions encaminades a millorar la gestió forestal, entre les quals cal destacar les següents:

- «Incrementar l'oferta de fusta en les forests pròpies de la Generalitat i fomentar aquest increment també en la resta de forests públiques per tal de donar resposta a les necessitats del sector industrial forestal, la supervivència del qual és l'eina imprescindible per al manteniment de la gestió de les masses forestals de forma viable des d'un punt de vista econòmic.»
- «Consolidar i aplicar el Pla general de política forestal, i destinar-hi recursos, per tal de millorar l'aprofitament forestal.»
- «Aprovar un pla estratègic de gestió integral de la superfície forestal, perquè és un sector estratègic clau en matèria d'autoocupació, desenvolupament rural i generació de recursos, i perquè és el millor instrument contra els incendis.»

Les polítiques del Govern, fidels als manaments del Parlament en aquest àmbit, per mitjà, entre altres actuacions, del Pla general de política forestal, se centren en la gestió multifuncional i sostenible del bosc i en la bioeconomia, que aposta per la dinamització dels aprofitaments forestals i altres estratègies orientades a posar en valor la fusta, a fi de promoure la gestió activa i evitar l'increment exponencial de massa combustible als espais forestals que es produeix per manca de gestió o rendibilitat dels aprofitaments de la fusta i dels seus derivats.

En aquest sentit i en la línia dels objectius i actuacions duts a terme en aquest àmbit, l'Ajuntament de Sant Celoni (Vallès Oriental) i l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB), l'11 de febrer de 2015, van presentar el projecte de creació del Museu Europeu del Bosc davant la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural del Parlament de Catalunya. Els membres de la Comissió van rebre amb gran interès aquesta iniciativa i, en la ronda d'intervencions que va succeir a la presentació del projecte, tots els grups presents van manifestar llur suport al futur Museu Europeu del Bosc i llur voluntat que esdevingui una realitat.

Aquest projecte, que es va posar en marxa a l'octubre del 2006, duia inicialment el títol de «Centre del sector forestal a Sant Celoni: anàlisi de potencialitats». Arran dels treballs inicials, es va reconduir la proposta cap a la creació d'un museu de gran impacte que integrés divulgació, recerca, diàleg i dinamització dels diversos actors implicats en el món forestal. Així, al desembre del 2007 s'iniciaren els treballs que donarien lloc a la iniciativa de creació a Sant Celoni del Museu del Bosc, amb la iniciativa i l'impuls del doctor Martí Boada, investigador de l'ICTA i referent científic del projecte.

Al juny del 2014 es va reprendre la redacció del projecte d'arquitectura i al febrer del 2015 l'arquitecte redactor va lliurar l'avantprojecte arquitectònic del Museu Europeu del Bosc.

El Museu Europeu del Bosc es formula com una institució amb vocació de posar en valor els boscos i llurs funcions, i d'estimular-ne el coneixement i l'interès de la societat. Aquest equipament es vol convertir en un centre cultural de divulgació, debat i recerca.

Qüestions ambientals de gran significança en el segle XXI, com el canvi climàtic i l'ús i obtenció dels recursos hídrics i energètics, estan estretament relacionades amb els boscos i llurs funcions. Així doncs, en un país com Catalunya, on les cobertes forestals ocupen més del 60% de la superfície, transferir a la societat els coneixements més pioners referents als boscos i als processos ambientals que s'hi desenvolupen pot representar una eina de progrés, benestar i competitivitat.

En el context de crisi ambiental, els boscos, com a sistemes dinàmics, poden tenir una contribució rellevant en l'assoliment d'un model de desenvolupament més sostenible i generador de noves oportunitats. Per tant, és convenient i desitjable posar en valor un component tan important de la realitat socioambiental i el Museu Europeu del Bosc pot tenir un paper clau en aquest sentit.

El Museu abordarà les oportunitats que deriven dels nous aprofitaments del bosc i la importància de la gestió forestal sostenible, entenent que l'aprofitament sostenible d'aquests espais és la millor eina per a garantir-ne la

conservació i assegurar el manteniment de llurs funcions socials, ambientals i productives.

Per tot això, el Parlament de Catalunya expressa la seva preocupació pels processos d'embosquinament dels sòls, que comporten la pèrdua de sòl agrícola i que poden generar increments en el nombre i la intensitat dels incendis forestals.

El Parlament de Catalunya expressa el seu suport a la lluita contra els processos de desertificació, que provoquen també la pèrdua de coberta vegetal i de sòl agrícola i poden incrementar el risc de riuades d'efectes catastròfics, i expressa també el seu suport a l'aplicació de la bioeconomia i el foment dels bioproductes.

Finalment, el Parlament de Catalunya dóna suport al projecte de creació a Sant Celoni del Museu Europeu del Bosc, per tal de potenciar la pedagogia sobre la importància de la gestió forestal sostenible i els aprofitaments del bosc per a garantir-ne tant la conservació com les funcions socials i ambientals.

Palau del Parlament, 18 de juny de 2015

Jordi Turull i Negre
Portaveu del GP de CiU

Marta Rovira i Vergés
Portaveu del GP d'ERC

Maurici Lucena i Betriu
Portaveu del GP SOC

Josep Enric Millo i Rocher
Portaveu del GP del PPC